

Latvijas Mediju ētikas padome

Biedrība "Latvijas Mediju ētikas padome"

Ētikas padomes atzinums

Nr. 14/2021

Rīgā, 2021.gada 31.augustā

Biedrības "Latvijas Mediju ētikas padome" (turpmāk – Biedrība) Ētikas padome šādā sastāvā: Ētikas padomes priekšsēdētājs Andris Ķēniņš priekšsēdētāja vietniece Skaidrīte Lasmane, Ētikas padomes locekļi Guntars Līcis, Aivars Pastalnieks, Baiba Liepiņa, Daiga Sproģe, Aleksandrs Mirlīns, Andris Saulītis, Anda Rožukalne.

konstatē:

[1] Biedrība š.g. 18.maijā saņēma Henrika Danusēviča (turpmāk - Iesniedzējs) sūdzību par interneta vietnēs rebaltica.lv un tvnet.lv publicēto rakstu "Danusēvičam nav taisnība - preču klāstu lielveikalos ierobežo arī citur ES", kurā vēstīts par Iesniedzēja viedokļa par preču nepieejamību lielveikalos arī citur Eiropas savienībā nepatiesumu (turpmāk - Sūdzība).

[2] Sūdzībā norādīts, ka rakstā "Danusēvičam nav taisnība - preču klāstu lielveikalos ierobežo arī citur ES" (turpmāk arī - Raksts) izplatīta nepatiesa informācija. Proti, Iesniedzējs norāda, ka rebaltica.lv un tvnet.lv publicētajā rakstā ietverta vērtējoša attieksme un Iesniedzējs tiek burtiski saukts par meli.

[3] Iesniedzējs atspēko Re:Baltica Rakstā publicēto informāciju, iztīrējot atrastos faktus par katras valsts ierobežojumiem tirdzniecībā, un norādot, ka tā nav precīza.

[3] Biedrības valde Sūdzību nodeva izskatīšanai Ētikas padomei atbilstoši Biedrības Statūtu 6.1.1. punktam.

[4] Biedrības valde lūgusi Re:Baltica sniegt viedokli par Sūdzībā aplūkoto situāciju atbilstoši Biedrības Statūtu 6.2.punktam.

[5] Re:Baltica viedoklī norāda, ka nav skaidrs, kuru Ētikas kodeksa punktu, pēc Iesniedzēja domām, publikācija pārkāpj. No vēstulē paustā noprotams, ka, pēc Iesniedzēja domām, Rakstā sniegtā informācija par tirdzniecības ierobežojumiem dažādās valstīs neatbilst patiesībai. Taču Iesniedzējs vēstulē nav norādījis uz konkrētiem teikumiem, kas, viņaprāt, būtu nepatiesi. Rakstā, runājot par katru valsti, ir pievienotas saites uz attiecīgās informācijas avotu, kas pierāda rakstītā atbilstību faktiem. Iesniedzējs vēstulē tos nav apstrīdējis.

Sūdzības virsrakstā teikts, ka "par valsts naudu diskreditē viedokļus". Rakstā atbilstoši starptautiski apstiprinātam faktu pārbaudes formātam un metodoloģijai tika norādīts uz Iesniedzēja pausto apgalvojumu neatbilstību faktiem, nevis komentēts, apšaubīts vai diskreditēts viņa viedoklis.

ievērojot konstatēto, Biedrības Ētikas padome:

secina:

[6] Ētikas padome vērs uzmanību, ka nedz normatīvie akti, nedz Biedrības Statūti vai Ētikas kodekss nedod tai tiesības sniegt apstākļu juridisko vērtējumu un pārbaudīt Sūdzībā aplūkotās situācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām. Biedrības Ētikas padome Sūdzībā norādīto vērtē atbilstoši Biedrības Ētikas kodeksa nosacījumiem, taču vienlaikus tas neliedz iesniedzējam izmantot normatīvajos aktos paredzētās tiesības nepatiesu ziņu atsaukšanas pieprasīšanai.

[7] Izvērtējot Sūdzībā norādītos apsvērumus, Re:Baltica skaidrojumu, kā arī Sūdzībā norādīto rakstu, Ētikas padome nekonstatē Biedrības Ētikas kodeksa pārkāpumus.

[8] Ētikas padomes ieskatā Raksta mērķis bija vērtēt apgalvojumu par tā dēvēto aizliegto preču sarakstu ieviešanu Covid-19 pandēmijas seku pārvaldībai citviet Eiropas Savienībā. Ētikas padomes ieskatā Rakstā sniegts korekts vērtējums par aplūkojamo jautājumu, turklāt to apliecina rakstā ievietotās atsauces uz ārvalstu informācijas resursiem, kuros gūstams apstiprinājums Rakstā minētajiem faktiem.

[9] Vienlaikus Ētikas padome vērs uzmanību, ka mediju materiālā iekļauto vēstījumu nepārprotamībai būtu lietderīgi precīzi iezīmēt pētāmo jautājumu tvērumu, kā arī jautājuma vērtējumam nozīmīgas nianse, lai izvairītos no auditorijas saasinātas reakcijas par medija materiālā izdarītajiem secinājumiem.

Ētikas padomes ieskatā, neiepazīstoties ar papildus informāciju, no raksta varētu kļūdaini secināt, ka Latvijā nepastāvēja konkrētu higiēnas preču tirdzniecības aizliegums. Tomēr Ētikas padomes ieskatā minētās preču grupas tirdzniecības regulējuma nianse kopumā nemaina Sūdzībā aplūkotajā rakstā iekļauto secinājumu pamatotību.

ievērojot secināto, Biedrības Ētikas padome

atzīst:

- 1) Iesniedzēja Sūdzībā norādītajos rakstos nav konstatējams Biedrības Ētikas kodeksa pārkāpums;
- 2) Ētikas padomes atzinums nosūtāms iesniedzējam un informācija izplatāma atbilstoši Biedrības Statūtu 6.6. punktam;
- 3) Atzinums publicējams Biedrības interneta vietnē.